

VYROVNAJTE CHODNÍKY PÁNOVI

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video príhovor v taliančine [TU](#)

Mk 1, 1-8

Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna.

Prorok Izaiáš napísal: „Hľa, posielam svojho posla pred tvojou tvárou a on ti pripraví cestu.

Hlas volajúceho na púšti: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!“

Ján bol na púšti, krstil a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov. Prichádzala k nemu celá judejská krajina i všetci Jeruzalemčania. Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordán.

Ján nosil odev z ťavej srsti a okolo bedier kožený opasok. Jedával kobyľky a lesný med. A hlásal: „Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi. Ja som vás krstil vodou, ale on vás bude krstiť Duchom Svätým.“

Čítame a komentujeme prvé verše Markovho evanjelia, ktoré začína slovami: **“Začiatok dobrej zvesti.”** Vieme, že slovo evanjelium znamená dobrá zvesť. Je to dobrá zvesť, ktorá je už známa. Evanjelista sa neobracia na osoby, ktoré ešte nepoznajú novinu o Ježišovi, ale na osoby, ktoré ju už prežívajú. A Marek má v úmysle vyrozprávať, čo bolo na jej začiatku. Prečo ju teda nazýva dobrou zvesťou? Pretože je tu nový vzťah s Bohom, ktorý už nie je viac založený na dodržiavaní zákona – termín zákon sa v Markovom evanjeliu vôbec neobjavuje – ale na prijatí Ducha, ako to uvidíme na konci tohto úryvku so zvestovaním, že Ježiš bude krstiť v Duchu Svätom.

Teda nie dodržiavanie nejakého zákona zvonku, ale prijatie najvnútornejšej skutočnosti pre konkrétneho človeka. Dobrá zvesť je o Ježišovi Kristovi, Kristovi Mesiášovi, nie je to však Mesiáš tradície, ktorého očakával Izrael, osloboditeľ, ktorý prostredníctvom násilia znovu obnoví Izraelské Kráľovstvo, ale je osloboditeľom, Mesiášom úplne odlišným a tohto nám evanjelista pomáha objaviť.

Boží Syn. Hľa, Ježiš bude Mesiáš, ale nebude Dávidovým synom, neobnoví kráľovstvo Izraela, Syn Boží príde ustanoviť Božie kráľovstvo, univerzálnu lásku Otca.

Ako napísal prorok Izaiáš ... a tu v skutočnosti evanjelista spája tri texty, kde je prirodzene aj prorok Izaiáš, ale začína najskôr textom z knihy Exodus a uzatvára exodom textom Izaiáša. Prvým exodom bolo oslobodenie z egyptského otroctva, druhým z babylonského zajatia.

Vyjadrenia, ktoré evanjelista cituje, uzatvárajú tieto dva exody, čím naznačuje, že Ježišovo pôsobenie bude celé v znamení oslobodenia ľudí.

Zaslúbená zem sa premenila na krajinu otroctva, z ktorej je potrebné výjsť. *“Hľa, ja pošlem pred tebou svojho anjela”*, toto je úryvok z knihy Exodus 23, 20 a evanjelista tu pripája výraz prevzatý z proroka Malachjáša: *“On ti pripraví cestu”*. Prorok Malachjáš napísal – je to Pán, ktorý hovorí – pripravte predo mnou cestu. Božia cesta sa stane Ježišovou cestou.

Evanjelista prenáša na Ježiša výsady, ktoré patrili výlučne Bohu. Ježiš je Božou cestou. Božia cesta sa uskutočňuje v Ježišovej osobe. A nakoniec prichádza prorok Izaiáš, jeho oznámenie druhého exodu, hlas volajúceho ... nie však na púšti, ale z púšte. Z púšte prichádza hlas toho, ktorý kričí.

“Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky.” Božie kráľovstvo nezostúpi zhora Božím zásahom, ale vyžaduje si spoluprácu všetkých, ktorí po ňom túžia. A tu nám evanjelista predstavuje, kto je týmto Božím poslom, anjelom. Je poslaným od Boha nezávisle od akejkoľvek náboženskej inštitúcie. **“Ján krstil na púšti a ohlasoval krst ...”** krst bol známy obrad, ponáralo sa do vody, čo bolo symbolom smrti vlastnej minulosti, aby sa začal nový život.

Ohlasoval ponorenie na znak odumretia minulosti ... obrátenie, teda zmenu života. Ak si doteraz žil iba pre seba, teraz ťi pre druhých, toto je význam obrátenia, ktorý používa evanjelista.

“... na odpustenie hriechov.” Zmena správania spôsobí odpustenie všetkých previnení, je to vonkajší akt naznačujúci hlbokú vnútornú zmenu. Avšak v Jánovom poslanstve krstu pre dosiahnutie odpustenia hriechov sa nachádza neočakávaná, neuveriteľná správa.

Evanjelista píše: **“prichádzali k nemu ...”** a na tomto mieste evanjelista používa sloveso výjsť, to isté, ktoré sa používa pri exode naznačujúc oslobodenie, ktoré učinil Boh pre svoj ľud. **“Prichádzala k nemu celá júdejská krajina aj všetci Jeruzalemčania.”** Toto je prekvapujúce, pretože v Jeruzaleme bol chrám, miesto určené na odpustenie hriechov.

Avšak ľudia chápali, že odpustenie hriechov nedosiahnu prostredníctvom vonkajšieho obradu náboženskej inštitúcie, ale naopak, je potrebné sa vzdialiť, aby došlo k hlbokej premene vlastného života.

“Dávali sa mu krstiť v rieke Jordán” ... znova narážka na Exodus. Jordán bola rieka, ktorú musel prejsť izraelský národ, aby vošiel do zaslúbenej zeme.

“Vyznávali svoje hriechy.” Evanjelista nám predkladá opis Jána, ktorý je opisom prorokov. Bol **“oblečený do ťavej srsti,”** toto bol odev prorokov, **“s koženým opaskom okolo bedier”**. Toto podčiarknutie koženého opasku označuje jedného z najväčších prorokov, Eliáša. Evanjelista chce povedať, že ten Eliáš, ktorého ľud očakával ako predchodcu Mesiáša, sa zjavil v osobe Jána Krstiteľa

“Jedával kobyľky a lesný med.” To, čo ponúka púšť, bežné jedlo nomádov a beduínov.

“A hlásal: Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi.”

Vyjadrenie Jána Krstiteľa nie je potvrdením pokory, ale niečo omnoho hlbšie. Je to narážka na tri texty, knihy Genezis, Rút a Deutoronómium, ktoré opisujú zvyk nazývaný Levirát, odvodený od slova Levir, čo v latiančine znamená švagor. Aký bol tento zvyk? Keď nejaká žena ovdovela a nemala dieťa, jej švagor mal povinnosť splodiť s ňou dieťa. Dieťa, ktoré by sa narodilo, malo niesť meno zosnulého otca, aby sa jeho meno zachovalo.

Keď švagor odmietol splodiť takejto žene dieťa, ten, ktorý mal toto právo po ňom, postupoval podľa obyčaje nazývanej “vyzutie”, rozviazal si remienky na sandálach – bol to osobitný obrad – napľul na sandále, čo znamenalo: tvoje právo splodiť dieťa tejto žene prechádza na mňa.

Jánovo vyhlásenie je teda omnoho hlbšie. Hovorí: “nemýľte si ma s Mesiášom, ženíchom Izraela, toho, ktorý ma oplodniť túto ženu, považovanú za vdovu, pretože jej vzťah s Bohom bol považovaný za ukončený, nie som to ja, ale ten, ktorý prichádza po mne.”

Pretože **“ja vás krstím vodou”**, je to vonkajší obrad, voda je niečo zvonku človeka, **“ale on vás bude krstiť Duchom Svätým.”** Ježišovo konanie bude hlbokým, intímnym, vnútorným ponorením do Božieho života. A toto je dobrá zvesť, ktorú ohlasuje evanjelista.

Vzťah s Bohom už nie je založený na dodržiavaní zákona, ale na prijatí lásky. A toto bude viesť život človeka.

Preklad: Mikuláš Kováč